

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
Історичний факультет
Кафедра етнології та краєзнавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана
з науково-педагогічної та навчальної роботи

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПІЗНАВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ
В КРАЇНАХ ПІВДЕННОЇ ЄВРОПИ»

для студентів

галузь знань	03 «Гуманітарні науки»
спеціальність	032 Історія та археологія
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Краєзнавство, екскурсознавство та історико-культурний туризм
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022 /2023
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: к.і.н., доц. Наталія КУЗІНА

Пролонговано: на 2023/2024 н.р. () « » 20__р.
на 20__/20__ н.р. () « » 20__р.

КИЇВ – 2022

Розробник: Наталія КУЗІНА к.і.н., доцент, доцент кафедри етнології та краєзнавства історичного факультету

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри етнології та краєзнавства
історичного факультету

 проф. Валерій КАПЕЛЮШНИЙ

Протокол № 9 від «01» 02 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією історичного факультету

Протокол № 18 від «23» 02 2022 року.

Голова науково-методичної комісії доцент (Наталія ТЕРЕС).

ВСТУП

1. Мета дисципліни – формування у студентів системного уявлення про туристичні можливості Південної Європи, географічні особливості регіону, основні періоди історичного розвитку та особливості традиційної культури, що приваблюють туристів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

Для успішного опанування курсу студент повинен знати періодизацію та головні події з всесвітньої історії, володіти фактологічним матеріалом з давньої історії та нової історії Південної Європи. Студент повинен мати базові знання про матеріальну та духовну культуру Південної Європи та володіти елементарними навичками реферування наукового тексту, аналізу історичних джерел.

3. Завдання (навчальні цілі): ознайомлення студентів з предметом, особливостями джерельної бази, основними поняттями й науковими категоріями, які використовуються у процесі викладання дисципліни; формування вмінь аналізувати вплив природного середовища та історичного процесу на формування туристичної привабливості країн Південної Європи; вироблення навичок роботи з науковою літературою і комплексом джерел.

4. Анотація навчальної дисципліни:

Курс складається з *двох змістових модулів*.

Перший ознайомлює з системою державного регулювання туристичною галуззю в країнах Південної Європи; чинниками та етапами процесу становлення та розвитку туристичної індустрії у Південній Європі.

Другий модуль присвячено вивченню окремих країн Південної Європи: особливості їх основних періодів історичного розвитку, специфічних рис традиційної матеріальної та духовної культури.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	Знати основні періоди становлення та розвитку туристичної галузі у країнах Південної Європи.	лекція, , самостійна робота	індивідуальне завдання (реферат)	10
1.2.	Знати категоріальний апарат наукової дисципліни.	лекція, , самостійна робота	усне опитування	10
1.3.	Знати основні функції та фактори розвитку пізнавального туризму у Південній Європі.	лекція, самостійна робота	Контрольна робота з тем ЗМ 1 (тест)	10

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест): РН 1.3. – 10 балів/ 6 балів*.
2. Контрольна робота з тем ЗМ2 (тест): РН 1.5. – 10 балів/ 6 балів.
3. Індивідуальне завдання 1: РН 1.1. – 20 балів/ 6 балів.
4. Індивідуальне завдання 2: РН 1.6. – 20 балів/ 6 балів.
5. Підсумкова контрольна робота Р.Н. 2.1, 2.2. – 40 балів/ 20 балів.

* максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.

- підсумкове оцінювання: залік.

7.2 Організація оцінювання:

Контроль знань студента здійснюється за модульно-рейтинговою системою. Загальну кількість балів студента формують семестрові бали, отримані з усіх тем двох змістових модулів (бали, отримані за модульні контрольні роботи (у формі тестування); бали, отримані за виконання індивідуальних завдань, а також бали, які отримані за підсумкову контрольну роботу).

Зміст курсу поділений на 2 змістових модулів. Кожний змістовий модуль включає в себе лекції, самостійну роботу студентів, які завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу. У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1 – 4, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) – теми 5 – 7.

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою.

<u>Змістовий модуль 1</u>		<u>Змістовий модуль 2</u>		Підсумковий контрольна робота / залік
Система ключових понять у пізнавальному туризмі.		Регіональні особливості пізнавального туризму у країнах Південної Європи.		
30 залікових балів (максимум)		30 залікових балів (максимум)		40 балів (максимум)
Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Модульний контроль	Самостійна робота (виконання індивідуального завдання)	Модульний контроль	
20 (максимум)	10 (максимум)	20 (максимум)	10 (максимум)	

Предметом самостійної роботи студентів є опрацювання ними як окремих тем, так і деяких розділів тем програми курсу. Перевірка рівня засвоєння матеріалу самостійно опрацьованих тем чи окремих розділів здійснюється під час семінарських занять, оцінювання індивідуальних завдань (реферат, есе), модульних контрольних робіт, підсумкової контрольної роботи.

Упродовж семестру оцінюється робота студента *під час кожного семінару* (доповідь, доповнення, участь у дискусії). Під час семінару студент має можливість

отримати від 1 до 5 балів. Критеріями оцінювання відповіді студента під час семінару є:

- повнота розкриття питання 2 бали;
- логіка викладення 1 бал;
- використання основної і додаткової літератури 1 бал;
- аналітичні міркування, вміння робити висновки 1 бал.

Виконані індивідуальні завдання (реферат та есе) студент подає викладачеві не пізніше ніж за два тижні до проведення модульного контролю з відповідного Змістового модулю, зокрема, **Індивідуальне завдання 1** (орієнтовно до 15 жовтня) і **Індивідуальне завдання 2** (орієнтовно до 25 листопада).

Критерії оцінки **Індивідуального завдання 1 (реферат):**

- глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 19-20 балів;
- обґрунтоване розкриття проблеми 17-18 балів;
- тема розкрита неповно 15-16 балів;
- реферат суто компілятивного рівня 13-14 бали;
- розкритий лише окремий аспект 11-12 бали.

Теми рефератів викладач пропонує студентам на першому семінарському занятті (орієнтовно перша декада вересня).

Критерії оцінки **Індивідуального завдання 2 (есе):**

1. глибоке розкриття проблеми, відображена власна позиція 19-20 балів;
2. обґрунтоване розкриття проблеми 17-18 балів;
3. тема розкрита неповністю, обмежена джерельна база та обґрунтування 15-16 балів;
4. робота переважно компілятивного рівня 13-14 бали;
5. розкритий лише один окремий аспект теми 11-12 бали.

Тематику есе викладач пропонує студентам на першому семінарському занятті модулю (орієнтовно перша декада жовтня).

Після завершення відповідно Змістового модулю 1 і Змістового модулю 2 проводяться **модульні контрольні роботи (МК)**, зокрема, **Контрольна робота ЗМ1** (остання декада жовтня) і **Контрольна робота ЗМ2** (остання декада листопада).

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі. Тест містить 20 тестових завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється в 0,5 бала. Максимальна кількість балів, яку студент може набрати за МК – 10 балів. Студент, який не виконав вимоги по самостійній роботі, не допускається до складання МК, і даний модуль йому не зараховується.

На останній лекції з дисципліни проводиться **підсумкова контрольна робота** (4 завдання).

Критерії оцінювання підсумкової контрольної роботи (від 1 до 10 балів за одне завдання)

- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми 10 балів;
- Відповідь повна, подане власне бачення проблеми та зроблені ґрунтовні висновки, проте наявні окремі незначні помилки при викладі фактичного матеріалу 9 балів;
- Відповідь відображає знання фактичного матеріалу 8 балів;
- Відповідь демонструє знання фактичного матеріалу, але допущені окремі помилки 6-7 балів;
- Відповідь фрагментарна, відображені лише окремі аспекти проблеми 4-5 балів;
- Відповідь фрагментарна, наявні суттєві помилки при викладі 2-3 балів;
- Відповідь містить значні помилки елементарного рівня 1 бал.

Бали, які отримані студентом на підсумковій контрольній роботі, додаються до балів набраних студентом за результатами семестрового оцінювання (семінари, модульні контрольні роботи, реферат, есе).

Умовою допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) є отримання студентом

під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (*критично-розрахунковий мінімум*). При цьому обов'язковим є успішне складання модульних контрольних робіт та виконання індивідуальних робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. **Рекомендований мінімум** для допуску до підсумкової контрольної роботи (заліку) – **48 балів**.

При простому розрахунку отримаємо:

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) / залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	<i>48</i>	<i>12</i>	<i>60</i>
Максимум	60	40	100

У випадку відсутності студента з поважних причин відпрацювання та перездачі модульних контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про порядок оцінювання знань студентів при кредитно-модульній системі організації навчального процесу» від 1 жовтня 2010 року.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Студент, який набрав суму балів **не менше** встановленого мінімуму залікових балів (60) має право, за погодженням з викладачем, не виконувати підсумкову контрольну роботу. У випадку, коли студент має бажання збільшити кількість балів (але не більше ніж до 100) він складає залік.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять.

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин	
		лекції	Самостійна робота
Частина 1. Система ключових понять у пізнавальному туризмі.			
1	<i>Вступ. Тема 1.</i> Пізнавальний туризм: категоріальний апарат та класифікація.	4	6
2	<i>Тема 2.</i> Джерельна база та історіографія дослідження пізнавального туризму у країнах Південної Європи.	6	6
3	<i>Тема 3.</i> Особливості державного регулювання пізнавального туризму у країнах Південної Європи.	6	6
4	<i>Тема 4.</i> Географічні та історико-етнографічні регіони Південної Європи: загальний огляд.	4	6
5	<i>Індивідуальна робота 1</i>	-	9
6	<i>Контрольна робота з тем ЗМ1 (тест)</i>	-	
Частина 2. Регіональні особливості пізнавального туризму у країнах Південної Європи			
7	<i>Тема 5.</i> Пізнавальний туризм в Італії та Греції.	4	6
8	<i>Тема 6.</i> Пізнавальний туризм в Іспанії та Португалії.	4	6
9	<i>Тема 7.</i> Особливості пізнавального туризму на півдні Франції.	2	6
10	<i>Індивідуальна робота 2</i>	-	9
11	<i>Контрольна робота з тем ЗМ 2 (тест)</i>	-	
12	<i>Підсумкова контрольна робота</i>		
	ВСЬОГО	30	60

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Самостійна робота – **60 год.**

9. Рекомендована література:

Основна:

1. Країнознавство : підручник / В. А. Лизогуб. Харків : Право, 2019. 384 с.
2. Мальська М. П., Антонюк Н. В., Занько Ю. С., Ганич Н. М. Країнознавство: теорія та практика. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2012. 528 с.
3. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу: навч. посібник. Львів, 2022. 200 с.

4. Оцінка туристично-рекреаційного регіону Іспанії: навч. посібник / за ред. д.е.н., проф. В. І. Смолій. Київ: ЦУЛ, 2019. 536 с.
5. Подлепіна П.О. Закордонний досвід організації туризму на сучасному етапі (на прикладі Іспанії). Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. 2013. № 1086. С. 169–174.
6. Полякова А. Н. Культурно-пізнавальний туризм в Іспанії. Київ : «Палітра», 2019. 200 с.
7. Романів Яна. Арабська історико-культурна та релігійна спадщина в сучасному туризмі Іспанії // Історико-культурний туризм: український та зарубіжний досвід. Збірник матеріалів Другої міжнародної науково-практичної конференції (Київ, 11 лютого 2022 р.). / Редкол.: І. Патриляк (голова), М. Маркова, О. Реєнт, В. Капелюшний, І. Ілієв, О. Гончаров, М. Казьмирчук, Р. Конта, А. Коцур, В. Пилипенко, Н. Терес. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. С.195-200.
8. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин:Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя. 2010. 336 с.
9. Туристичне країнознавство: країни лідери туризму: навчальний посібник / за ред. О. О. Любіцевої. К.: Альтерпрес, 2008. 436 с.
10. Уварова Г.Ш. Мелько Л.Ф. Туристичне країнознавство: навч. посіб. К. : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2022. 410 с.
11. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія / Н.В. Фоменко. - К. : 35. ЦНЛ, 2007. - 311 с.

Додаткова:

1. Галасюк С. С. Основні напрями розвитку туристичного ринку Франції.
URL: http://tourlib.net/statti_ukr/galasjuk3.htm
2. Дахно І.І. Країни світу: енциклоп. довідн. К.: Мапа,2004. 606 с.
3. Дубович І.А. Країнознавчий словник-довідник. Л.: Ліга-прес, 2005. 819 с.
4. Комлик Н.О., Зігунова І.С. Туристичні ресурси Іспанії та їх вплив на розвиток туризму в країні.
URL: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream>

5. Мандрик Ірина, Михальчук Тетяна. Країни Південної Європи як найважливіші центри міжнародного купальнопляжного туризму URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/15283/1/12.pdf>
6. Масляк П.О. Країнознавство. Підручник. 2-ге вид., випр. К.: Знання, 2008. 292 с.
7. Мельник М. П., Шевченко М. З., Бордун О. Ю. Інноваційний розвиток туризму. Європа: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 114 с.
8. Міжнародний туризм: еволюція і тенденції розвитку: навч. посібник / за ред. д.е.н., проф. В. І. Смолій. Київ: ЦУЛ, 2019. 536 с.
9. Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу: навч. посібник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 107с.
10. Пустиннікова І.С.Безпалова Н.Ю. Середньовічні замки Європи. Х., 2010. 160 с.
11. Савранчук Л.А., Явкін В.Г. Рекреаційна географія. Письмові консультації. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2012. 110 с.
12. Стафійчук В.І. Туристичне країнознавство: туристичні ресурси світу. Європа, Азія, Австралія та Океанія: навч. посіб. К: Альтерпрес, 2009. 427 с.